

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Agenda Dioecesis Paderbornensis Rituali Romano accommodata

Hermann Werner <Paderborn, Bischof>

Nevhsii, 1687

De sponsalibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36005

Tempore Paschali dicitur hæc oratio.

Spiritum nobis, Domine, tuæ charitatis infunde, ut quos Sacramentis paschalibus satiaſti, tua facias pietate concordēs. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Antequam reponat Sacramentum, diligenter advertat, ut si aliquod fragmentum digitis adhæserit, illud in pixidem reponat, & eodē digitos, quibus tetigit Sacramentum, abluat, & abstergat purificatorio; abluitionem verò sumat, si celebraverit, aut ijs, qui tunc communicarunt, sumentem tradat, aut saltem in Sacramentum injiciat. Postea genu flectens data prius benedictione reponit Sacramentum in Tabernaculo, & obſerat.

De communiōne Paschali.

Curet sedulo Parochus, ut in quadragesima per se vel per alios concionatores populo opportunè denunciatur, constitutio Concilij Lateranensis sub Innocentio III. quæ sic habet.

Omnis, utriusq; sexus, fidelis, postquam ad annos discretionis pervenerit, omnia sua solus peccata confiteatur fidelitèr, saltem semel, in anno, proprio Sacerdoti, & injunctam sibi pœnitentiam studeat pro viribus adimplere, suscipiens reverentèr, ad minus in Pascha, Eucharistiæ Sacramentum, nisi fortè de Consilio proprij Sacerdotis, ob aliquam rationabilem causam, ad tempus ab ejus perceptione duxerit abstinendum: alioquin & vivus ab ingressu Ecclesiæ arceatur, & moriens christiana careat sepultura.

Utigitur hoc salutare Concilij decretum servetur, descripta Parochus habeat nomina suorum parochianorum, & qui dicto tempore non communicaverint, & post octavam paschæ eos, qui propriæ salutis immemores, sæpius admoniti, non obtemperaverint, Ordinario suo denuntiet.

Facilior modus deprehendendi eos, qui tempore paschali non communicaverunt in sua parochia, erit iste. Curet parochus imprimi nomen Patroni Ecclesiæ suæ in parva scedula cum anno corrente toties quoties opus erit. v.g. si Patronus sit S. Joseph. erit scedula. *S. Joseph. Anno 1687.* vel alius anni currentis numerus. Talis scedula detur cuivis communicanti; post Dominicam in albis colligantur illæ scedulae, & qui in familia non poterunt dare scedulas, censentur non communicasse, nisi alias factam communionem probaverint.

Dabit quoq; operam Parochus, quoad ejus fieri potest, ut in ipso die sanctissimo Paschæ communicent, quo die ipse per se, nisi legitime impediatur, parochiæ suæ fidelibus hoc Sacramentum ministrabit. Alienæ verò parochiæ fideles ad proprium Parochum remittet, præter peregrinos, & advenas, & qui certum domicilium non habent: Quibus ipse Sacram Communionem præbebit, si parati illum accesserint; In cæteris verò servabit ea, quæ in libro de statu animarum præscribuntur.

Ægrotis verò parochianis, etiamsi communionem extra præscriptos paschales dies sumpserint, in paschalibus diebus illam deferet, & ministrabit.

De communiōne infirmorum extrema unctiōne, &c. V. infra.

De Sponsalibus.

PRIUS inter Sponsam & Sponsam conveniat, & utriusq; partis consanguineos & amicos, & quando de omnibus jam conventum fuerit, ad sit Parochus, eiq; aliquis proximorum ad id constitutus utriusq; partis voluntatem declarabit.

Quærat deinde Parochus à circumstantibus, an sciant vel saltem suspicentur inter Sponsam & Sponsam esse cognationem, vel affinitatem. Vel impedimentum cognationis Spiritualis ex baptismi vel Confirmationis Sacramento, quæ omnia sicut & cætera impedimenta canonica matrimonij contrahendi, & quæ contractum dirimant, Parochi est, ut ex probatis authoribus cognoscat, & si quod tale deprehenderit, eos dehortetur, vel ad superiorem remittat, & nullatenus sinat sine præscitu & dispensatione ejus, qui poterit, copulari.

Quærat deinde, à quovis contrahentium sub interminatione divini Judicij singillatim.

1. An libere velit cum N. suo Sponso vel Sponsa contrahere.
2. An alteri Matrimonium promiserit.
3. An Deo fecerit votum castitatis &c.

Deinde dantur arrhæ Pastori, quas benedicit, dicens.

V. Ad-

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini

R. Qui fecit cœlum & terram.

V. Domine exaudi &c.

R. Et clamor &c.

V. Dominus vobiscum

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Benedic Domine arrhas, quas hodie tradit famulus tuus **N**, in manu ancillæ tuæ, dilectæ Sponsæ suæ **N**, quemadmodum benedixisti Abraham, cum Sara, Isaac cum Rebecca, Jacob cum Rachel : Dona super eos gratiam tuæ benedictionis, abundantiam rerum, & constantiam operum. Florescant sicut rosa in Hiericho plantata, & te Dominum nostrum Jesum Christum timeant, & adorent in sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Hic tradit arrham Sponsi Sponsæ, & hujus illi, dicens, Benedicat vos & vestrum propositum Deus Pater ✠ Filius & Spiritus sanctus. **R.** Amen.

DE MATRIMONIO.

Parochus, si non interfuerit Sponsalibus, quantum potest, præcedentia ex Sponsis, cognatis, alijsq; inquirat. An sint in ætate legitimâ, an uterq; sciat rudimenta fidei, cum ea deinde filios suos docere debeant.

Habeat imprimis ipse benè cognita præcepta illa omnia, quæ in matrimonijs ritè conficiendis servari oportere, Sacri canones, & præcipue SS. Synodus Tridentina jussit; dabitq; operam, ut illa in parochiâ suâ accuratè exacteq; ferventur.

Præsertim verò meminerit, matrimonia, inter raptorem & raptam, dum ipsa in raptoris potestate manserit, inita, nec non Clandestina, & quælibet Matrimonia, quæ aliter quam præsentè Parocho, vel alio Sacerdote de ipsius Parochi vel Ordinarij licentia, & duobus vel tribus testibus contrahuntur, ex ipsius Concilij decretis, irrita omnino ac nulla esse.

Est autem proprius Parochus, qui adesse debet, is, in cujus parochia matrimonium celebratur, sive viri, sive mulieris.

Caveat præterea Parochus, ne facillè ad matrimonium contrahendum admittat vagos, & peregrinos, & qui incertas habent sedes : Neq; etiam eos, qui antea conjugati fuerunt; ut sunt, uxores militum, captivorum, vel peregrinantium; nisi diligentè de ijs omnibus factâ inquisitione, & re ad Ordinarium datâ, ab eoq; habitâ ejusmodi matrimonij Celebrandi licentiâ, quæ gratis concedatur.

Antequam matrimonium contrahatur, ter à proprio contrahentis utriusq; Parocho tribus diebus festivis, inter polatis, & successivis in Ecclesiâ inter Missarum solemnias ad ipsius Concilij præscriptum publicè denuntietur, inter quos sit matrimonium contrahendum; quibus denuntiationibus factis, si adhuc nullum legitimum impedimentum opponatur, ad celebrationem matrimonij procedatur. Si verò quid obstet, Parochus ultra non procedat.

Non aggrediatur autem Parochus facere denunciations, nisi prius de utriusq; contrahentis consensu sibi bene constet. Si verò infra duos menses post factas denunciations matrimonium non contrahatur, denunciations repetantur, nisi aliter Episcopo videatur.

Denunciations autem fiant hoc modo. Inter Missarum solemnias, vel sub initium, vel sub finem concionis dicat clatè omnibus.

Lassen sich zu dem Heiligen Ehestand zum ersten (andern) oder drittenmal; verkündigen der NN. Sponsus und die NN. Sponsa (nomet eos) welche hiergegen zu sprechen hatt / oder etwas weiß / daß diese vorhabende Ehe verhindern sollte / sol sich angeben.

Moneat etiam conjuges, ut ante benedictionem Sacerdotalem in eâdem Domo non habitent, neq; matrimonium consumment, nec etiam simul maneant, nisi aliquibus præsentibus propinquis, vel alijs. Benedictio verò à nullo alio, quam à Parocho, aliove Sacerdote de Parochi, licentiâ fieri debet.

Caveat